

TVÅ ÖGON TILL. En klassmorfar är två extra ögon i skolan, säger Hallenskolans rektor Hans Björklund. Stefan Kjell (till vänster) är i dag omtyckt klassmorfar på skolan och hoppas på att få bli kvar.

Klassmorfar slår två flugor i en smäll

Att anställa en klassmorfar eller -mormor är ett sätt att både ge skolan en välbehövad resurs och meningsfull sysselsättning för personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Den borgerliga regeringens politik med begränsat anställningsstöd gör det dock svårare att finansiera verksamheten.

Text och foto: Hans P. A. Karlsson

Behovet av vuxen närvaron i skolan blir bara större. Lärare ägnar alltför stor del av sin tid till att lösa konflikter i stället för att undervisa. Samtidigt finns över 13 000 långtidsarbetslösa personer i Sverige mellan 50-64 år som söker sysselsättning genom Arbetsförmedlingens jobb och utvecklingsgaranti.

Ewy Stenström är projektledare för föreningen Klassmorfar i Göteborg och hon försöker lösa båda problemen.

– Varför ska människor i 60-årsåldern gå på söka jobbkurs hos Arbetsförmedlingen för att lära sig skriva CV när de kan göra en samhällsnyttig insats i skolorna? Det är ett fruktansvärt resursslöseri. När Högskolan stängde för ett år sedan på grund av bråk kostade åtgärderna närmare 3 miljoner kronor. Det skulle hålla igång 30 klassmorfar under ett helt år i förebyggande syfte, säger hon.

Vanligtvis kommer klassmorfar in på skolorna genom anställningsstöd, det vill säga att staten står för hela lönen och skolan endast betalar arbetsgivaravgiften.

Tidigare gällde avtalet under 18 månader och om personen hade fyllt 61 år kunde det förlängas fram till pensionen.

I dag gäller stödet bara i 12 månader och sedan får personen gå tillbaka till jobb- och utvecklingsgaranti om han eller hon inte anställs.

– Det blir en karens på tre månader innan vi kan leta nytt uppdrag i en annan kommun. Om personen ska komma tillbaka till samma arbetsgivare är karenstiden sex månader. Under tiden finns det ingen klassmorfar på skolan eller också kommer det någon annan och då blir det ju ingen kontinuitet för barnen, säger Ewy Stenström.

När staten inte längre tar sitt ansvar uppstår frågan om kommunen ska gå in och kompensera för det.

Endrick Schubert (s) är kommunalråd i Göteborg och ansvarar bland annat för personal- och arbetsmarknadspolitik.

– Jag tycker att det behövs fler vuxna i skolan som inte är pedagoger. Det är också en meningsfull aktivitet för de äldre som sannolikt inte kommer in på den ordinarie arbetsmarknaden igen. De har en livserfarenhet som gör ett positivt avtryck på ungdomarna. Men jag kan inte lova att Göteborgs stad kan gå in varje gång som statsmakten går ur finansieringen, säger han.

Göteborgs stad har redan kompenserat över 100 miljoner kronor under 2007 där regeringen har skurit ner inom såväl vuxenutbildningen som plusjobben.

– Det går inte att säga att marknaden ska ordna den här typen av uppgifter. Samtidigt kan vi inte kommunalisera alla nedskärningar som den här regeringen sysslar

STÖD I SKOLAN. Gero Stoltz och Ewy Stenström arbetar i föreningen Klassmorfar i Göteborg. De försöker få politikerna att rekommendera skolorna att ha klassmorfar trots att staten minskar sin finansiering.

med, hur gärna vi än vill. Det ger bara stimulans för regeringen att ta bort ytterligare något för de vet att kommunen, och särskilt socialdemokratiska kommuner, inte vill att deras församlingar för äldre och unga människor ska synas, säger Endrick Schubert.

Klassmorfar är en gammal beprövad variant med generationsöverskridande och respektgivande vuxenrelationer där barnen har en utomstående vuxen att prata med. Men trots att kostnaden är

låg, endast 6 000 kronor i månaden för en klassmorfar under ett år, är det svårt att få pengar till förebyggande arbete.

– Man vill ha ett offer att visa upp, man vill att stödet ska vara evidensbaserat. En klassmorfar eller klassmormor kan inte bara ge långsiktiga effekter på ungdomar genom att vara goda förebilder och minska mobbing. De kan också förhindra stölder och vandalisering genom sin närvaro, men det är svårt att visa upp, säger Ewy Stenström.

Hon försöker få Göteborgs

politiker att rekommendera klassmorfar till stadens skolor.

Ann Lundgren (s) är kommunalråd och ansvarig för skolfrågor i Göteborg.

– Vi har skrivit in ett mål i vår budget att vi ska minska mobbingen och där är verksamheten med klassmorfar en väldigt bra komponent. Jag tycker att det är ett gott exempel på hur man kan förebygga mobbing, men det är bara ett sätt bland flera andra. Det finns en uppsjö av föreningar som vill komma in i skolan och jag kan inte säga att det bara är klassmorfar

JÄMSTÄLLT. Klassmormor finns förstås också.

som gäller. Man har olika behov och det är upp till varje stadsdel att välja den modell som passar för dem, säger hon.

Endrick Schubert räknar med att den borgliga politiken kommer att kännas av.

– Alla är överens om att det behövs fler vuxna i skolan och det behöver inte bara vara lärare, för att skapa en lugnare miljö. Tidigare har staten varit med och finansierat sådana insatser och nu går de ur. Det är klart att det får konsekvenser, säger han.

500 ungdomar får praktik

I år ger Västra Götalandsregionen närmare 500 gymnasieungdomar feriepraktik. Praktiken syftar främst till att ungdomarna ska få kunskap om vad det innebär att arbeta inom regionens verksamheter. Totalt satsar regionen drygt sju miljoner kronor för att ge ungdomarna upp till fyra veckors praktik.

Tänd lyset i Härryda

Tänd lyset igen. Det uppmanar socialdemokraterna Anna Palmér och Siw Hallberg i en motion till fullmäktige i Härryda. Gatu- och vägbelysningen är släckt nattetid i kommunen på grund av besparingskäl men nu vill socialdemokraterna tända lyset igen för att öka tryggheten.

Motionärerna vill att förvaltningen ska undersöka kostnaderna för att tända belysningen och avsätta de medel som behövs.

Stengods ställs ut på Öckerö

Keramikern Gunnar Larsson ställer ut på Öckerö bibliotek 12 april till 6 maj. Han är utbildad på Konstindustriskolan och har sedan arbetat med gasolbränt stengods.

På utställningen visas keramik som har lämnat det traditionella och sökt nya vägar. Mycket av inspirationen kommer från naturen och miljön ute på öarna.

Tillfällig flytt för tekniskt kontor

Tekniska kontoret i Alingsås har flyttat till Försäkringskassans gamla lokaler på Kungsgatan medan de ordinarie lokalerna på Sveagatan byggs om. Ombyggnaden beräknas vara färdig till andra kvartalet 2009.

Jobba för jämställd vård

Arbeta för en jämlik och jämställd vård, manar Maud Lanne (s) från Kungsbacka i en motion till landstingsfullmäktige i Halland. För att kunna vidta åtgärder är det nödvändigt med kunskap om vilka problem som finns och därför vill Maud Lanne att landstinget ska initiera och stötta forskning om orsaker till ojämlikheter i vården.

Hon yrkar också att landstinget ska jobba med olika typer av utvärderingar samt att de brister som man hittar ligger till grund för framtida åtgärder.

Tryggare miljö med klassmorfar

Enligt en rapport från Myndigheten för skolutveckling har skolor med klassmorfar en tryggare miljö, mobbingen minskar och lärarna kan arbeta mer med undervisning i stället för att reda ut bråk. Att klassmorfar finns på skolgården har alltså även en lugnande effekt på undervisningen i klassrummet.

Stefan Kjell är i dag en omtyckt klassmorfar på Hallen-

skolan i Källered efter två års arbetslöshet. Han är med på rasterna, på fritids, i matsalen och gör många små saker som lärarna inte hinner med.

– Barnen lär känna mig som varje barns morfar, som om deras egen morfar hade varit här, och vad gör en morfar? Jag sitter med barnen när de äter och pratar med någon som behöver mig just då. Jag spelar spel eller läser sagor för barnen på fritids. När nå-

gon är ledsen så ser jag det och kan trösta, berättar han.

Hallenskolans rektor Hans Björklund blev nyfiken på klassmorfar eftersom det fungerade så bra på andra närliggande skolor.

– En extra vuxen är ju två extra ögon. Jag kan tycka att klassmorfar hamnar i det vanliga systemet. Det är inget tillfälligt eller något som kommer utöver verksamheten eftersom det är ett bra sätt att få in andra erfaren-

heter och personer som inte är lärare, men vi får inga extra medel för att ha klassmorfar. I slutändan blir det en resursfråga, säger han.

Stefan Kjell har bara jobbat i några veckor men har redan fått stort förtroende hos barnen. Han hoppas på att få stanna kvar.

– Det känns som att vara med sina barnbarn. Det är sådan glädje och här har jag fått äran att vara med så många olika barn, säger han.